

دکتر شیخ محمد صیام، با اشاره به ویژگی‌های پیدا و پنهان انسان‌های بزرگ که پیوسته پس از شهادتشان امکان شناخت و درک صحیح بسیاری از ابعاد و زوایای آنها میسر می‌شود، دسته‌بندی جالبی را درباره خصایص بارز شهید دکتر شقایی ارائه می‌کند که از نظرتان می‌گذرد.

■ دکتر شیخ محمد صیام، روحانی فلسطینی

او آرامش قبل از طوفان بود...

صحنه رویارویی و مبارزه داشتیم. در بی آن به صدای خروشان توده‌های مردم در دمشق به هنگام تشییع پیکرش بر ضرورت ادامه جهاد علیه اشغالگران برخاسته و جوانان امت را برای گرفتن انتقال از دشمنان فرا می‌خوانند و این نشانگر احساس عمیق توده‌های خشمگین از فقدان این قهرمان شهید بود. در این سالگشت هزاران درود و سلام بر روان پاک آن شهید و الانعام نثار می‌کنیم و بر همسنگران مجاهد و قهرمانش در جنبش‌های مبارزه طلب در جهاد اسلامی فلسطین، حزب الله لبنان، جنبش مقاومت اسلامی (حماس) و بر تمامی مجاهدین سلحشور است که راه این شهید را ادامه دهند و مشی و منش او را فراموش نکنند و همچنان راه جهاد را تا پایان ادامه دهند و یقین داشته باشند که

پیروزی از آن خداست و مسیر صحیح همان راه شهادت و حق بدون ریختن خون پاپرجا نمی‌گردد.

در پایان خاضعانه وظیفه خود می‌دانم شعرم را که بر گرفته از قصیده‌ای است که برای شهدا سروده‌ام، به روح دکتر شهید فتحی شقایی تقدیم می‌کنم:

گفتند: آرمان فلسطین با ریختن سخاوتمندانه خون شکل می‌گیرد.

تو این صفات را گرامی داشتی و مادر روزگار مانند تو نزیاید ای فلسطین محبوب، ای دامنه سرسبز برای مسجد مبارک اقصی و اماکن مقدس

خونهای گرانبها، پاک‌ترین هدیه است

مذاکره ذلت بار است و هویت زدا

و جز تفنگ راه حل دیگری وجود ندارد. ■

رگ جوانان در حرکت می‌باشد.

۷- فتحی مردی شجاع بود و شهادتش بهترین دلیل این واقعیت است. وی با این که دبیر کل جنبش جهاد اسلامی بود هرگز موافقت نمی‌کرد کسی از او محافظت و پاسداری کند با این که می‌دانست که از سوی دشمنان تحت تعقیب قرار داشته و همزمانش نیز طی عملیاتی، دشمنان اشغالگر را از پای در آورده و مزدورانش را به خاک و خون می‌کشاند.

۸- فتحی مردی بود که خویشتن خویش را ناپایده می‌انگاشت، هر چند قادر بود زندگی مرفه و پرشکوهی داشته باشد، اما شیوه مجاهدین مخلصی را در پیش گرفت که بدون مال و منال دنیا را ترک می‌کنند.

۹- وی مردی آرام و متین بود، با همنشینان خویش انس می‌گرفت و آنان نیز او را دوست می‌داشتند، صدای خود را از دیگران بلندتر نمی‌کرد و از گوش حاضرین فراتر نمی‌رفت.

۱۰- وی مردی انقلابی بود و هیچ عملی هر چند دشوار او را از ادامه راه آرمان فلسطین باز نمی‌داشت و حوادث سهمگین عزم و اراده‌اش را سست نمی‌کرد.

دکتر فتحی شقایی - خدای او را بیامرزد - مظهر تمامی این خصائص و بسیاری از ویژگی‌های برجسته دیگر بود، در عین حال آرامش قبل از طوفان بود و چون به مبارزه بر می‌خواست همانند آتشفشان و تندری کوبنده بود.

آخرین روزهای زندگی خود را در خارج از فلسطین می‌گذراند، در حالی که همزمانش در داخل فلسطین به لطف و الهام الهی در سرکوب کردن اشغالگران حماسه آفرینی می‌کردند، همان گونه که برادران همزمنش در (حزب الله) و (حماس) در جنوب لبنان و در فلسطین به مبارزه مشغول بودند. آنچه در این مقال برای ثبت آن در تاریخ شایسته ذکر است این است که در «همایش گفت و گوی عربی» دو دوست همفکر بودیم، او نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطین بود و من نماینده جنبش مقاومت اسلامی «حماس» و در تمامی نشست‌ها در کنار هم بودیم تا یک موضع را اتخاذ کنیم. در این همایش رهبران حزبی و ملی از مناطق مختلف جهان عرب شرکت داشتند و به ما به عنوان نمایندگان ملت خود و مسیری که در پیش گرفته‌ایم، به دیده احترام می‌نگریستند. از شگفتی‌های تقدیر الهی این است که ما در هیچ یک از مراحل ماموریت خود از جمله به کشور لیبی جهت حضور در همایش گفت و شنود عربی یا شرکت در مراسم پیروزی انقلابی لیبی از یک دیگر جدا نبودیم، مگر در یک مورد و آن هنگامی بود که وی به شهادت رسید.

و چون از سفر طولانی بازگشته بودم نتوانستم در این مرحله از سفر او را همراهی کنم. به همین جهت وی به تنهایی و بدون من به فیض شهادت رسید.

خبر شهادت وی همانند صاعقه بر ما فرود آمد، خوشا به حالش به آنچه آرزو داشت نائل آمد. ولی دریغ از این که آرمان فلسطین یکی از چهره‌های بارز مقاومت و شخصیتی قهرمان از رهبران جهاد را از دست داد. در زمانی که ما نیاز مبرم به وجود چنین شخصیتی در

هنگامی که قهرمانان به شهادت می‌رسند، خصوصیات و ویژگی‌هایی از آنان بروز می‌کند که در دوران حیاتشان پنهان بوده است. زیرا مجاهدت‌های مستمر آنان مانع از ظهور این صفات بوده است و ناظران در زمان حیاتشان توجه به آن نداشتند و پس از شهادت است که تمامی آنها نمایان می‌گردد زیرا این خصوصیات، نیمه پنهان وجود آنها بوده است.

شهید ابو ابراهیم از این اصل کلی بیرون نیست، وی بسیاری از این خصائص بارز را در زمان حیاتش آشکار می‌ساخت اما بسیاری دیگر پس از مرگش نمایان گردید.

در این مقاله مایلیم به برخی از این ویژگی‌ها اشاره کنم هر چند برخی از آن برای بسیاری روشن و بسیاری دیگر ناپیدا بوده است. ۱- دکتر فتحی شقایی جوانمردی متدین بود و بسیاری از همردفانش در دینداری بر او غبطه می‌خوردند و او در این خصوص سرآمد بود، او چنین بود و خدا داناتر است.

۲- وی جوانمردی متواضع بود و هیچکس از کوچک و بزرگ قصد دین او را نمی‌کرد مگر آنکه خود به دیدارش می‌شتافت، نه مقام و نه تحصیلاتش مانع از گشاده‌رویی او با تمامی افراد ملت و امت او که به دیدارش می‌شتافتند، نبود.

۳- شقایی شخصیتی اندیشمند بود. و در دشواری اندیشه «گفت و شنود عربی» عضوی فعال بود و با اندیشه‌های سنجیده و نظرات سودمند آن شور را بارور می‌ساخت.

۴- شقایی ادیبی توانا بود و موقعیت وی - به عنوان دبیر کل جنبش جهاد اسلامی فلسطین - مانع از آن نمی‌گردید تا سخنان هدفمند و تالیفات ارزشمندی را بیافریند.

۵- مردی جسور و منتهور بود و جان خود را به دست گرفته و تفنگ بر دوش علیه اشغالگران صهیونیست مبارزه می‌کرد، در حالی که بسیاری از افراد ملت و امت ما سلاح را بر زمین گذارده بودند.

۶- وی عنصری صبور بود که از میهنش تبعید گردیده و از خانواده‌اش جامانده بود. در کشورهای گوناگون و دوست در حال نقل و انتقال بود و آرمان فلسطین را در سرزمین‌های مختلف تبیین می‌کرد و مردم را به جهاد فرا می‌خواند، مسأله فلسطین همواره در ذهن و اندیشه و روحش جریان داشت همچنان که خون گرم در

شعر شاعر شقایی

توده‌های مردم در دمشق به هنگام تشییع پیکرش بر ضرورت ادامه جهاد علیه اشغالگران برخاسته و جوانان امت را برای گرفتن انتقال از دشمنان فرا می‌خوانند و این نشانگر احساس عمیق توده‌های خشمگین از فقدان این قهرمان شهید بود.